

Rafter til Hegn – Beregning & Valg

Praktisk guide til dimensioner, mængdeberegning og materialevalg

Naturlig holdbarhed uden kemi: Rafter i gran indeholder naturlige harpiksstoffer, der beskytter træet mod råd og vejrlig i mange år. Fordi naturrafter har naturlig variation og konicitet (0–3 cm forskel i tykkelse), giver det hegnet et autentisk, levende udtryk.

Sådan måles diameteren på naturrafter:

Diameteren angivet for rafterne måles **altid midt på raften**. På en standardrafte på 220 cm måles tykkelsen altså på midten - 110 cm fra enden. Da en rafte er et naturligt afgrenet og afbarket grantræ med naturlig vækst (afsmalning), er den naturligt kraftigst i rodenden og slankere i toppen. Tykkelsen varierer typisk med 1-3 cm fra rod til top.

1. Dimensioner & Anvendelse

Kategori	Diameter (målt på midten)	Længder	Typisk anvendelse
Lette rafter	Ø 3-5 cm (midt)	180 & 220 cm	Tæt beklædning, espalier, dekorative læhegn
Standard rafter	Ø 4-7 cm (midt)	220 cm	Det klassiske, robuste havehegn med optimal balance
Kraftige rafter	Ø 6-9 cm (midt)	180 & 220 cm	Ekstra solide hegn, hestefolde, vindudsatte kystarealer
Hegnspæle	Ø 10-14 cm	250–300 cm	Robinie / Egetræ til uovertruffen forankring i jord

2. Sådan Beregner Du Antal Rafter Pr. Fag

Model A: Vandrette Rafter

Rafter stables over hinanden mellem stolperne. De nederste er nemme at udskifte ved slid.

$$\text{Antal} = \text{Højde (cm)} / \text{Gennemsnits-Ø (cm)}$$

Eksempel (180 cm hegn med standard Ø 4–7 cm):

180 cm / 5 cm ≈ **36 rafter pr. fag**.

Stolpeafstand anbefales til ca. 200–210 cm ved 220 cm rafter.

Model B: Lodrette Rafter

Rafter monteres lodret på tværgående løsholter. Ideelt hvis du ønsker svungen eller buet top.

$$\text{Antal} = \text{Fagbredde (cm)} / \text{Gennemsnits-Ø (cm)}$$

Eksempel (200 cm fagbredde med standard Ø 4–7 cm):

200 cm / 5 cm ≈ **40 rafter pr. fag**.

Højden vælges via raftens længde (f.eks. 180 eller 220 cm).

Vigtigt spildtillæg: Husk altid at bestille **8-10 % ekstra rafter** til den samlede ordre. Naturtræ har naturlige krumninger og afsmalning, og en lille margin sikrer, at du ubesværet kan sortere de kraftigste rafter til bunden og tilpasse pænt undervejs.

1. Skal rafterne monteres lodret eller vandret?

Det afhænger af det udtryk, du foretrækker. Ønsker du en svunget eller kurvet profil i toppen, skal de monteres lodret. Til almindelige villavej- og havehegn anbefaler vi **vandrette rafter**: De er enkle at montere, og de nederste rafter – som er mest udsat for jordfugt og stænk – kan let udskiftes efter en lang årrække, uden at hele hegnet skal pilles ned.

2. Hvilken træsort er bedst til raftehegn – gran eller fyr?

Vi anbefaler altid **gran**. Granrafter har den længste holdbarhed og er mest modstandsdygtige over for det omskiftelige danske klima. Træet indeholder fra naturens side en høj andel harpiks, som virker som en naturlig imprægnering mod vej- og vind uden brug af kemikalier.

3. Hvilke stolper/pæle bør jeg vælge i jorden?

Da stolperne udsættes for den største belastning fra både vind og jordfugt, anbefaler vi altid kraftige stolper af **robinie eller egetræ**. Disse kerntrearter har en ekstremt lang naturlig levetid i jordniveau (ofte 25–40+ år), så fundamentet fuldt ud matcher rafternes holdbarhed.

4. Hvorfor varierer rafterne i tykkelse, og hvordan måles de?

Naturrafter er hele, afbarkede grantræer. Diameteren måles altid **midt på raften** (f.eks. ved 110 cm på en 220 cm rafte). På grund af træets naturlige vækst vil raften have en afsmalning på typisk 0–3 cm fra den tykke rodende til toppen. Det er netop denne variation, der giver raftehegnet dets karakteristiske, levende og rustikke charme.

5. Kræver naturrafter træbeskyttelse eller imprægnering?

Nej, granrafter kræver ikke trykimprægnering. Træets naturlige harpiksindehold beskytter mod fugt og svamp, og rafterne patinerer naturligt over i en flot sølvgrå tone. Vigtigst for levetiden er konstruktiv træbeskyttelse: Sørg for, at den nederste rafte holdes fri af direkte jordkontakt og tæt bundgræs.

6. Kan jeg selv bygge hegnet, og hvordan fastgøres det bedst?

Ja, raftehegn er et oplagt gør-det-selv-projekt. Du kan både **sømme og skrue** rafterne fast – rustfri eller varmgalvaniserede skruer er nemme at efterjustere, mens spiralsøm er hurtige. Ved vandrette hegn er det en god tommelfingerregel at lægge de kraftigste rafter i bunden, og ved lodret montering kan et topregelbræt bruges som rettesnor.

Få en komplet materialeberegning: Send os dit hegnsprojekts samlede længde samt ønskede højde, så udregner vi en samlet materialeliste med rafter, robiniestolper, spildmargen og befæstigelse tilpasset dit projekt. Send os eventuelt en mail på info@skovTrup.dk.